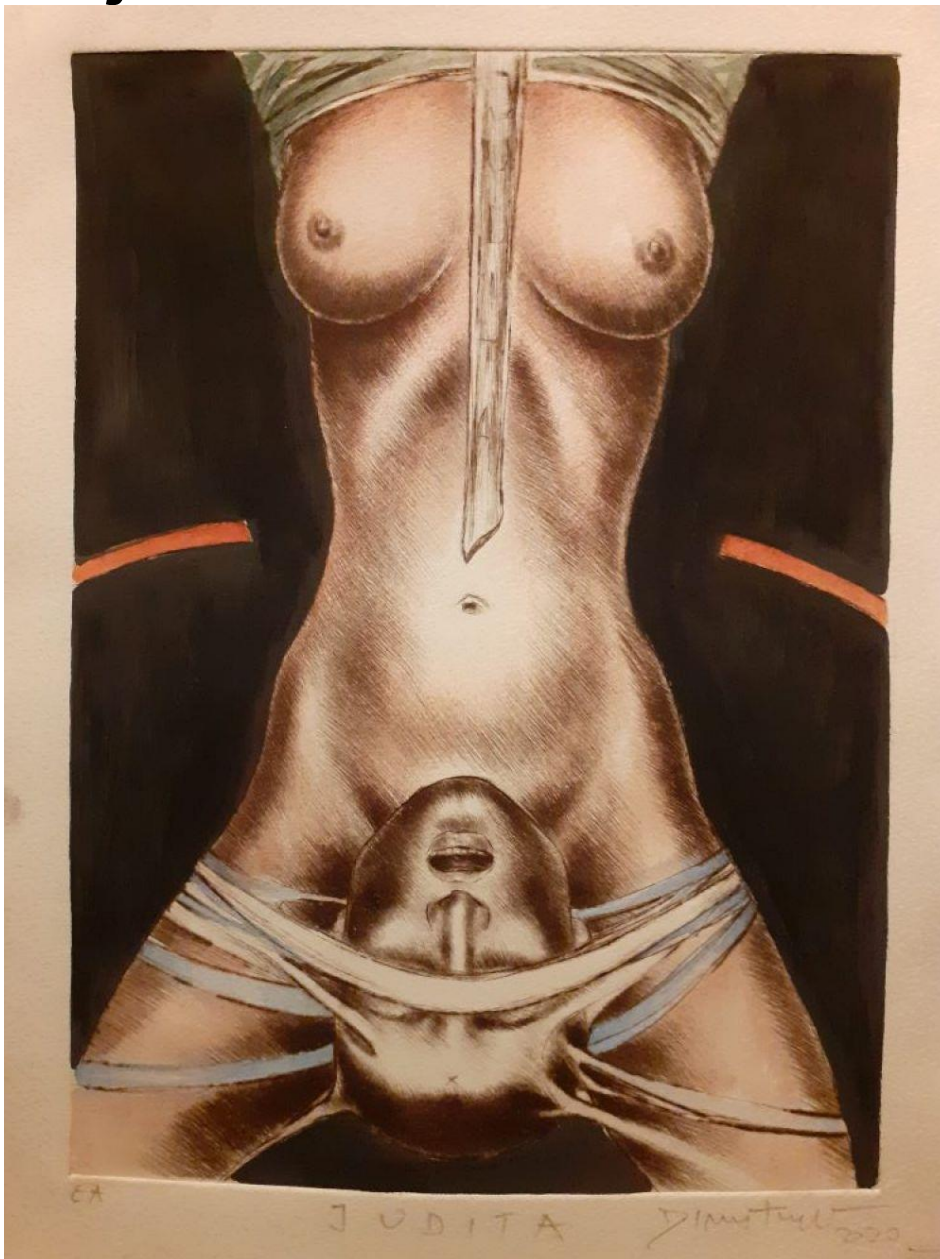

Hrvatska - Iseljeništvo - Svijet

GALERIJE I MUZEJI Anči Fabijanović / 22 Listopad 2020

**Odjeci oproštaja od Tonka
Maroevića - zahvalni suradnici i
umjetnici**

U želji da produbimo te i na stranicama portala HIA nastavimo oproštaj od Tonka Maroevića jer on je čovjek koji to svojim radom i marom i dobrotom i karizmom zaslužuje, a koji je 19. listopada službeno bio održan u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici (NSK), jednoj od stožernih kulturnih mjesta u Zagrebu. Također, podsjetit ćemo da kad je on u pitanju događanja ima još, što će kasnije doći na red. Naime, akademika Tonka Maroevića voljeli su i poštovali mnogi umjetnici, što pokazuju na sebi svojstven umjetnički način i zahvalni su mu.

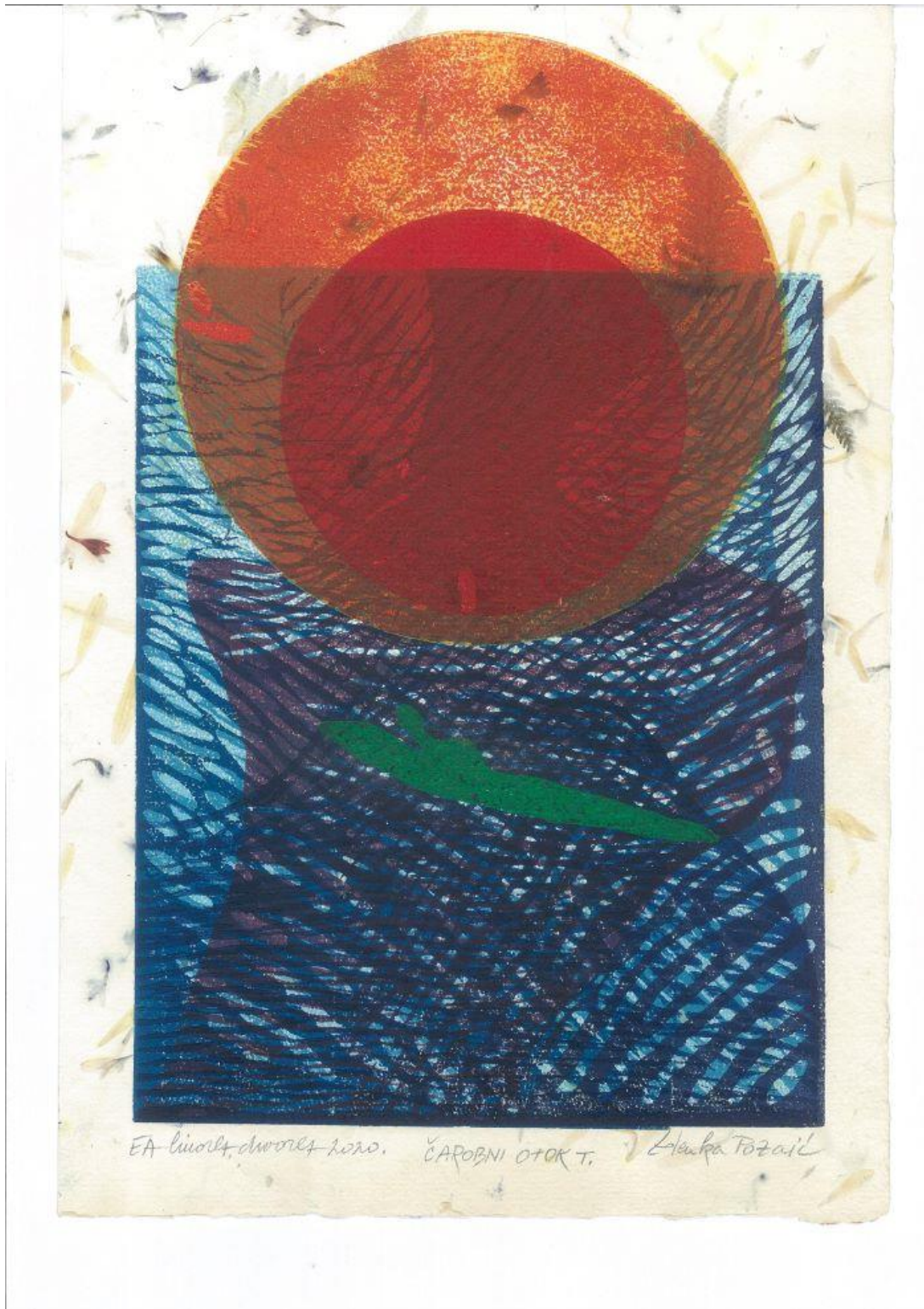
Najprije pogledajmo kako su u NSK (na svojim mrežnim stranicama) opisali predstavljanje mape „Hommage Tonku Maroeviću: Mapu čine grafički listovi 33 hrvatskih likovnih umjetnika koji su različitim grafičkim tehnikama ispričali svoj doživljaj prerano preminuloga akademika. Ovo bibliofilsko izdanje umjetnički je oproštaj od velikoga Tonka, ali i pokušaj da se njegov lik, stihom i grafikom, na osobit način sačuva u hrvatskoj kulturi. Ovim predstavljanjem odali smo počast Tonku Maroeviću, istaknutomu povjesničaru naše kulture, književniku i prevoditelju, dragom suradniku koji nas je nedavno napustio.

*Hvala Tonku za desetljeća druženja, suradnje i susreta, često i usputnih s obvezatnim pitanjem radiš li što novo. Hvala mu na dobroti, na toleranciji, na pomoći, na svemu što je učinio za svoje prijatelje, za životne suputnike, za hrvatsku književnost i umjetnost, za hrvatsku kulturu koju je toliko volio i poštivao. – napisao je svom prijatelju Tonku u popratnom tekstu *Hommage*, Božo Biškupić.*

Voditeljica Grafičke zbirke Nacionalne i sveučilišne knjižnice (NSK) u Zagrebu Tamara Ilić-Oluji pak kaže - Sakupljeni su doživljaji Tonkove osobnosti

- Bila mi je iznimna čast sudjelovati na predstavljanje grafičko-pjesničke mape posvećene Tonku Maroeviću, koji je bio rado viđen korisnik i suradnik u Grafičkoj zbirci, ali i cijeloj NSK. Bilo je zadovoljstvo predstaviti i izložiti mapu s prekrasnim sonetom Luka Paljetka i 33 vrsna likovna umjetnika. Svaki je umjetnik u svom izričaju, na sebi svojstven i prepoznatljiv način donio doživljaj Tonkove osobnosti, odraz neke prošle zajedničke suradnje, druženja ili tek susreta. Važno je istaknuti da Grafička zbirka u svom fondu posjeduje i cjelokupnu izdavačku produkciju grafičkih mapa Zbirke Biškupić, nastalih u više od četrdeset godina postojanja te nam je i ta dugogodišnja suradnja s gospodinom Biškupićem, bila vrlo poticajna pri postavljanju izložbe i predstavljanju mape.

Akadska slikarica, grafičarka i dizajnerica Zdenka Pozaić: Tonko je bio čarobni otok

S Tonkom sam surađivala dugo i kontinuirano skoro četrdeset godina. Pisao je predgovore za svih devet kola bibliofilske edicije "Riječ i slika", tekstove za pjesničko grafičke mape, kataloge samostalnih izložbi, Monografiju koja je objavljena 2012. godine. U pjesničko grafičkoj mapi "**Hrvatska dvadeseto stoljeće**", koja će biti promovirana 27. studenoga u

NSK, na žalost bez njega, ima dva predgovora. Bio je velik u svemu što je radio, pun razumijevanja i uvijek spreman za prijateljski, ljudski dijalog. Čovjek bez mobitela, uvijek smo se nalazili u točno dogovoreno vrijeme na kavi i razgovoru i onda žurio dalje na sastanak, novi dogovor ...

Za motiv na grafici u mapi posvećenoj Tonku trideset troje autora htjela sam more (voda, kretanje) i otok. I naslov je "Čarobni otok T". Tonko je bio čarobni otok.

Dimitrije Popović, slikar: Objedinjavao je u sebi poetsku istančanost i lucidnu analitičnost

Vijest o smrti Tonka Maroevića me jako pogodila. Surađivali smo dugi niz od četrdeset godina. Tonko je bio, uz Josipa Depola i Veselka Tenžeru, autor teksta moje prve monografije na temu erosa i tanatosa koju je uredio Božo Biškupić, a objavila Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu 1980. godine. Od tada slijedi i intenzivna suradnja vezana za likovne i literarne teme, od Dantea do Leonarda, od Njegoša do Kafke. Planirali smo ove jeseni ići u Crnu Goru. Tonko je trebao govoriti o mojoj upravo objavljenoj monografiji „Mit o ženi“, u izdanju Akademije nauka Crne Gore i Narodnog muzeja Crne Gore.

U posljednjih nekoliko godina Tonko je često odlazio u Crnu Goru. Kao članovi Crnogorske akademije nauka prije par godina smo u organizaciji ove institucije sudjelovali na znanstvenom simpoziju o Danilu Kišu. Jedno poslijepodne smo otišli na Lovćen. Tonko je želio vidjeti nakon dugo godina ponovo Meštrovićevu skulpturu Njegoša i pokloniti se velikom pjesniku. Bio sam iznenađen s kakvom je lakoćom Tonko savladao onih par stotina skala što velikim usponom vode do mauzoleja na vrhu planine. Premda sam znao da se bavio planinarenjem i alpinizmom, kondicija čovjeka koji je prešao sedamdesetu godinu života bila je uistinu za divljenje.

Ta Tonkova fizička kondicija njegove gracilne tjelesne građe odgovarala je njegovoj neumornoj aktivnosti. Objedinjavao je u sebi poetsku istančanost i lucidnu analitičnost koje su se izražavale u domeni književnog i likovnog bavljenja određenom temom. To je posebno vidljivo u mojoj monografiji Judita iz 1986. godine za koju je Tonko napisao tekst. Ta nas je tema o fatalnoj starozavjetnoj heroini posebno zaokupljala. Sjećanjem na taj ciklus radova uradio sam za ovu poetsko-grafičku mapu koju je inicirao Božo Biškupić kompoziciju na temu Judite. Eros i tanatos su u ovoj temi izraženi u mračnom dosluhu, u žestokom rimovanju požude i osvete.